

**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В СИСТЕМІ СТАНОВЛЕННЯ
ЦІНІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА****Шимченко Л. А.,
Гордєєв Р. В.,
Бабак О. А.**

Предметом дослідження є роль професійної освіти в забезпеченні змін ціннісних орієнтацій українського суспільства інформаційної доби.

Метою написання статті є з'ясування ціннісних орієнтацій сучасного українського суспільства та ролі освіти в системі ціннісного становлення.

Завдання дослідження: розглянути проблему змін загально значимих цінностей під впливом трансформаційних процесів, що відбуваються в Україні; дослідити цінність праці через механізм доручення українського суспільства до нових видів зайнятості; зацентрувати увагу на ролі професійної освіти у формуванні нової генерації еліти з їх загальнолюдськими цінностями, гармонізованими із традиційними та стратегією розвитку української держави.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувався метод логічного узагальнення, порівняння, аналогій та метод синтезу.

Методологічну базу дослідження склали наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, аналітичні матеріали провідних наукових центрів.

Результати роботи. Розглянуто поняття «цінність» як сукупність найбільш важливих якостей внутрішньої структури особистості, що проявляється через свідому діяльність людей, так як є для неї особливо значущими. Проаналізовано причини та наслідки ціннісних змін та акцентовано увагу на креативних індустріях, як формі переважаючого прояву ціннісних орієнтацій сучасного суспільства. Запропоновано акцентувати увагу на детальнішому дослідженні нерозривності цінності працівника та освіти в умовах інформаційної епохи, де головним вектором є людиноцентризм.

Галузь застосування результатів. Отримані результати дослідження можуть бути використані в освітній сфері з метою покращення навчально-виховної діяльності, направленої на формування цінностей людино центричної спрямованості.

Висновки. Проведене дослідження дало можливість дійти висновку, що освіта в інформаційну епоху відіграє чи не найосновнішу роль у системі становлення людиноцентричних цінностей.

Ключові слова: цінність, ціннісні орієнтації, професійна освіта, цінність праці, інтелектуалізація праці, креативні індустрії, IT-індустрії, людиноцентризм.

**ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В СИСТЕМЕ СТАНОВЛЕНИЯ
ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ УКРАИНСКОГО ОБЩЕСТВА****Шимченко Л. А.
Гордєєв Р. В.,
Бабак А. А.**

Предметом исследования является роль профессионального образования в обеспечении изменений ценностных ориентаций украинского общества информационной эпохи.

Целью написания статьи является выяснение ценностных ориентаций современного украинского общества и роли образования в системе ценностного становления.

Задание исследования: рассмотреть проблему изменений в общих чертах значимых ценностей под воздействием трансформационных процессов, которые происходят в Украине; исследовать ценность труда через механизм приобщения украинского общества к новым видам занятости; акцентировать внимание на роли профессионального образования в формировании новой генерации элиты с их общечеловеческими ценностями, гармонизированными с традиционными и стратегией развития украинского государства.

Методы исследования. В процессе исследования использовать метод логического обобщения, сравнения, аналогий и метод синтеза.

Методологическую базу исследования представили научные труды отечественных и зарубежных учёных, аналитические материалы ведущих научных центров.

Результаты работы. Рассмотрено понятие «ценность» как совокупность наиболее важных качеств внутренней структуры личности, которая проявляется через сознательную деятельность людей, так как есть для неё особенно значимыми. Проанализированы причины и последствия ценностных изменений и акцентировано внимание на креативных индустриях, как форме преобладающего проявления ценностных ориентаций современного общества. Предложено акцентировать внимание на более детальном исследовании неразрывности ценности работника и образования в условиях информационной эпохи, где главным вектором является человекоцентризм.

Отрасль применения результатов. Полученные результаты исследования могут быть использованы в образовательной сфере с целью улучшения учебно-воспитательной деятельности, направленной на формирование ценностей человекоцентричной направленности.

Итоги. Проведённое исследование дало возможность прийти к заключению, что образование в информационную эпоху играет чуть ли не самую основную роль в системе становления человекоцентричных ценностей.

Ключевые слова: ценность, ценностные ориентации, профессиональное образование, ценность труда, интеллектуализация труда, креативные индустрии, ИТ-индустрии, человекоцентризм.

VOCATIONAL EDUCATION IN THE SYSTEM OF THE VALUE ORIENTATIONS FORMATION OF UKRAINIAN SOCIETY

Shymchenko Ljudmila,
Hordeev Roman,
Babak Oleksandr

The subject of research is the role of professional education in ensuring changes of the value orientations of Ukrainian Information Age Society.

The aim of this study is to identify the value orientations of modern Ukrainian society and the role of education in the values formation system.

The research targets: to consider the problem of changes of generally significant values under the influence of Ukraine's transformational processes up-to-date; to investigate the value of work through the mechanism of entrusting Ukrainian society with new types of employment; to focus attention on the role of professional education in the formation of a new elites generation with their universal human values, harmonized with the traditional and development strategy of the Ukrainian state.

Research Methods. In the process of the study, the following research methods were used: logical generalization, comparison, analogies and the method of synthesis.

The methodological basis of research was the Ukrainian and foreign scientists' works, analytical materials of leading research organizations.

Results. The concept of «value» is considered as a set of the most important qualities of the internal structure of personality which is manifested through the conscious activity of people, as they are especially important for her. The causes and consequences of value changes are analyzed and the focus is placed on the creative industries as a form of prevalent manifestation of value orientations of modern society. The author of the article proposes to focus on a more detailed study of the continuity of value of the worker and education in the information age, where the main vector is human-centrism.

The practical significance. The results of this study can be used in the educational field to improve educational activities aimed at forming values of human-centric orientation.

Conclusions. The results of the study suggest that education in the information age plays the most important role in the system of formation of human-centric values.

Key words: value, value orientations, professional education, value of work, intellectualization of work, creative industries, IT-industries, human-centrism.

JEL Classification: I28, L86, H40

Постановка проблеми. Серед низки цікавих ідей і концепцій (концепція «кінця історії» Ф. Фукуями, теорія «зіткнення цивілізацій» С. Хантінгтона, доктрина нового світопорядку Дж. Буша-старшого, американоцентричні концепції Г. Кісінжера і З. Бжезінського, світ-системна концепція І. Валерстайна та ін.), спрямованих на спробу пояснити моделі глобальних змін, що охопили світ на межі тисячоліть і мають різні наслідки для двадцяти років ХХІ століття, хочеться зупинитися на думці професора Мюнхенського університету У. Бека, який вказує, що «проект модерну, вочевидь, зазнав фіаско... Економічна глобалізація завершує у цій похмурій перспективі те, що постмодернізм готував в інтелектуальній сфері, а індивідуалізація в політичній, – розпад модерну. Діагноз звучить так: капіталізм не потребує праці та плодить безробіття. Зрештою занепадає історичний союз між ринковою економікою, соціальною державою і демократією, що дотепер згуртовував національно-державний проект модерну. З цього погляду, неоліберали є ліквідаторами західної цивілізації – навіть якщо вони видають себе за її реформаторів. Їхня модернізація, якщо мати на увазі соціальну державу, демократію і суспільство, веде до смерті [1].

Ми розуміємо, що поняття «смерть» введено як символ старої індустріальної доби з усіма характерними особливостями. Народження нового, відповідно, пов'язане з новизною в технологіях, економічних та політичних процесах. Але найбільше зміни зачіпають людину: її ціннісні преференції, уявлення, переживання, ідентифікаційні інтенції та настанови. В контексті цього вважаємо за необхідне: дослідити проблему змін загально значимих цінностей під впливом трансформаційних процесів, що відбуваються в Україні; розглянути цінність праці через механізм долучення українського суспільства до нових видів зайнятості; зацентрувати увагу на ролі освіти, особливо професійної, у сформуванні нової генерації еліти з їх загальнолюдськими цінностями, гармонізованими із традиціями та стратегією розвитку української держави.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питаннями ціннісних орієнтацій сучасного суспільства займаються науковці різних напрямків. В свій час Б. Ананьєв акцентував увагу на необхідності симбіозу наук по дослідженню ціннісних орієнтацій особистості, так як з другої половини ХХ століття людина стала бути предметом особливо ретельного пізнання. В. В. Москаленко та інші науковці здійснюють на початку ХХІ ст. соціально-психологічні дослідження особистості, акцентуючи увагу на соціальних еталонах через призму механізмів поведінки

та діяльності. Оскільки на освіту, що закладає основу ціннісних орієнтацій особистості, покладається велика відповідальність в умовах переходу до інформаційної епохи розвитку, то системи підготовки майбутніх педагогів, що своїми діями впливатимуть безпосередньо на формування цінностей здобувачів освіти різних вікових категорій, приділяється особлива увага (Антонова Н. О., Романюк Л. В., Шайгородський Ю. Ж. та ін.). Питання ж становлення ціннісних орієнтацій особистості в умовах розбудови професійної освіти потребує глибокого дослідження.

Метою написання статті є з'ясування ціннісних орієнтацій сучасного українського суспільства та ролі професійної освіти в системі ціннісного становлення.

Виклад основного матеріалу. Новоукраїнська парадигма розвитку характеризується такими категоріями як демократія, трансформація, цифровізація, інноватизація, соціалізація та ін. Реальність же додає в характеристики такі поняття як війна, переселенці, бідність, безробіття, міграція, олігархізація, зовнішнє управління та ін. В таких складних трансформаційних процесах, що супроводжуються змінами економічними, політичними та культурних інститутів, надзвичайно нестійким є соціальне середовище, набуває іншого змістового наповнення процедура ідентифікації, розмиваються ціннісні орієнтації, а нерідко – виникають ціннісні розколи.

В таких умовах українець переоцінює структуру своїх цінностей, наповнюючи пріоритетні цінності новим змістом. І якщо в стабільних стратегічно-орієнтованих політичних режимах відбувається формування системи цінностей, на які влада намагається зорієнтувати суспільство, то в трансформаційних режимах виникають ціннісні зміни. Якщо в попередні епохи трансформаційні процеси були розтягнуті в часі і різочі зміни проявлялись на виході, то в час цифрових технологій всі процеси набули таких швидкостей і таких змін, що в суспільній свідомості більшості українців відбулися кардинальні ціннісні зміни.

«Цінність», як поняття, тлумачиться по-різному, але ми акцентуємо увагу на сукупності найбільш важливих якостей внутрішньої структури особистості, що проявляється через свідому діяльність людини, є для неї критерієм правил і норм поведінки, регулятором процесу соціалізації та особистого становлення. Якщо говорити про цінності з етимологічної позиції, як того, що цінується людиною понад усе, що є для особи дуже важливим, то сучасні ціннісні зміни дійсно пов'язані і з кардинальними політичними, а ще більше – економічними змінами та відповідними змінами життя суспільства.

Перехід до ринкової економіки з притаманними: конкуренцією, необмеженим бажанням прибутку в якнайкоротші проміжки часу; перехід в політичному плані до багатопартійності, парламентаризму та той рівень зрощення влади з бізнесом і зростаючий в багатстві «олігархат» при надзвичайно великому рівні бідності переважаючої частини населення – все це, закономірно, призвело до кардинальних ціннісних змін. Для певної частини населення зміна цінностей відбулась важко, але швидко; для іншої частини – болісно, проблемно й повільно; певна частина тривалий час перебувала з переважаючими маргінальними почуттями. Тому можна цілком підтримати думку Ю. Шайгородського про одночасну різновекторність цінностей [9, с. 88]. Зміна цінностей супроводжується зміною ідеалів, життєвих смислів, свідомості, поведінки і, як результат, видів діяльності.

Оскільки зміна цінностей в часовому просторі найбільше припадає на 90-і роки XX століття, коли відбувалися докорінні зміни в політичному та економічному житті і переважна частина населення України була змушена виживати при мінімальній пропозиції держави людині, тоді і відбулося генерування нових ідей, що поступово перетворювались в нові цінності. Ідеї виживання, що поетапно переростали в ідеї самореалізації, забезпечили перехід до зародження концептуального суспільства, де головною цінністю стали ідеї, пов'язані з прагматизмом, знаннями, творчістю. В практичній площині ідея, як генерування мотивації інтелекту, уяви, винахідливості і самонавчання, перетворюється на товар чи послугу.

Ідеї, що реалізовані в товари чи послуги є різновекторними: культурного, виробничого чи обслуговуючого спрямування. Культурне спрямування забезпечило можливість створенню креативних індустрій, про які активно стали говорити в XXI столітті, креативної економіки, про яку було озвучено в серпні 2000 року журналом Business Week. В основу креативних індустрій, що виробляють переважно блага, звичайно ж покладено принцип творчості. Креативна ідея, як поєднання мотивації, компетенції і творчого мислення, формує технологію організації творчого процесу, результатом якого і є створення благ – матеріальних, для тих, що виробляють і, переважно, духовних, для тих, хто ці блага споживає, користується чи сприймає.

Не ставлячи за мету означити поняття «креативні індустрії», акцентуємо увагу на британському визначенні: «такі індустрії, які походять з індивідуальної креативності, вміння і таланту, і які мають потенціал до багатства і створення робочих місць через генерування та використання інтелектуальної власності» [2]. Ми ж акцентуємо увагу на креативних індустріях, як новій для українського суспільства формі можливої зайнятості населення в умовах великого безробіття, слабкого економічного розвитку при достатньо великому креативному потенціалі нашого населення.

Зміна економічних цінностей в умовах трансформаційних процесів полягає в задіюванні інтелектуальних та творчих ідей людини, в інтелектуалізації праці, в створенні нових форм професійної самореалізації. Якщо поєднання інтелектуальних і творчих ідей пов'язано з просвітництвом, більш духовними цінностями, то можна говорити про культурні індустрії; а прив'язка до переважаючого забезпечення комерційних цінностей – креативні індустрії. І хоча, на нашу думку, кардинальних розбіжностей між ними не існує, певна акцентуація особливостей все ж є. Культурні індустрії за мету мають забезпечення незабутніх емоцій від отриманих вражень. Тому «враження», як особлива економічна категорія, може претендувати на пріоритетну в сучасному оновленому економічному трансформаційному процесі. Культурні індустрії проявляються в діяльності ЗМІ, кінематографу, музичних студій, театрів, виставок і т.д.

Акцентуючи увагу на можливості зайнятості населення, як оновленій цінності, важливим є використання досвіду європейських країн, які вдало вдаються до системи квартирування територій, тобто: визначення на окремій території творчих та культурних ресурсів, на основі яких можна формувати культурні та креативні індустрії. Під дані ресурси розробляється стратегічна програма, акумулюються з різних джерел кошти, які забезпечують рух креативним та культурним індустріям. Стратегічне планування розвитку територій, розуміючи, що культурні індустрії завжди пов'язані з великими витратами тих, хто користується культурним продуктом чи послугою, ще більше – позитивними враженнями, якраз на цьому феномені і повинне найбільше акцентувати увагу.

Архітектура, музей, будинки творчості, художні ремесла, фестивалі, образотворче мистецтво, старовинне традиційне виробництво, кіно мистецькі напрямки, туризм, спорт, освіта, просвітництво, консультаційні служби, рекреаційні феномени, мультимедійні послуги – це та багато іншого може стати відправною точкою для креативних/культурних індустрій, що сприяє більшій зайнятості населення, генеруванню прибутку, модернізації видів індивідуальної чи сімейної діяльності, підвищенню якості життя. В певній мірі це може забезпечити певну частину населення від міграції, сприяти розвитку творчого потенціалу частини населення, в певній мірі – самореалізації окремих громадян, як однієї із важливих цінностей людини XXI століття.

Базуючись, як ми уже зауважували, на ідеях, здібностях, знаннях, навичках, креативні індустрії забезпечують можливість функціонувати малим та середнім підприємствам. Лише невеликій частині їх вдається вийти на світовий ринок, перетворюючись в більш складнішу юридичну особу. Працюючи на внутрішній ринок, креативні/культурні індустрії насичують його товарами, послугами, враженнями. У всьому такому життєвому процесі сучасного українського суспільства прослідковується цінність праці, що наскрізь пронизана раціоналізацією життєвих смислів. Так як рівень оплати за працю в Україні є низьким, то цінність праці не завжди пов'язана з роботою в суспільному значенні. Діяльність з метою задоволення власних потреб давно витіснила в українців колишній «радянський» принцип суспільної значущості праці. Для великої частини населення пріоритетним стає принцип поліпшення власного добробуту будь-якою ціною – тому, відповідно, масовою є криміналізація економіки, що свідчить про викривлення ціннісних орієнтацій великої частини українського сучасного суспільства.

Отже, креативні індустрії є одною із форм виразу специфічної цінності праці, яка продовжує відігравати вирішальну роль при виборі людиною сфери зайнятості, яка є гарантією забезпечення добробуту та соціально-економічної стабільності, яка є основою для розкриття людського потенціалу. Цінність праці, в її прояві через цілеспрямовану діяльність, забезпечує професіоналізм, що широко цінується в розвинутому європейському суспільстві і те, до чого ми повинні повернутися обов'язково. Цінність праці як процесу в тому, що працюючи ми розкриваємось і самостверджуємось як особистість.

Основне завдання по забезпеченню відродження цінності праці, цінності людини праці покладається на освіту, особливо – на професійну освіту. Якщо поки що креативні індустрії, як нові елементи інформаційної епохи, що введено в систему життєдіяльності людства, є не масовим явищем, то з часом їх роль зростає, розширюється функціональна складова. Держава повинна посприяти, через відродження професійної освіти, забезпеченню можливості підготовки працівників нової якості: професіоналів потрібних для суспільства професій з великою соціальною відповідальністю. Професіоналізм на сьогодні – це яскравий прояв самореалізації окремих індивідуумів, що відбувається не зовсім керованим державою через освітні заклади процесом.

Зважаючи на події 2013/2014 років, на виборчі процеси 2019 року, можемо відмітити досить яскраво виражену цінність самовираження, що найбільше проявляється у замовленні на зміни/реформи для відкриття можливостей. Позитивом є те, що основним замовником, а після виборів 2019 року і виконавцем, стає молодь – а, отже, це є перспектива на довготривалий процес. Оскільки українці за своєю природою є індивідуалістами, для яких важливим є особиста власність, свобода прояву розуму, забезпечена родина, то ті нові, відповідно до цифрових технологій, види діяльності, які опанувала українська молодь і вийшла з ними на світові ринки – просто вражають. Цифри за 2018 рік – експорт ІТ-галузі склав 3,2 млрд. дол., кількість зайнятих 160 тис. осіб; їх середньомісячний дохід 1800 тис. дол., середній вік працівників до 30 років, освіта – вища [5].

Україна, в особі нового уряду, ставить амбітні плани, створивши Міністерство цифрової трансформації: в найближчі роки навчити близько 6 млн. українців різного віку базовим цифровим навичкам. Звичайно, найбільша роль у такій системі навчання повинна покладатись на заклади освіти – як вказує Кабінет Міністрів України – 13 млрд. дол. від експорту ІТ-послуг за 10 років на основі працюючих 650 тис. спеціалістів. Креативний сектор економіки повинен стати пріоритетним на найближчі 10 років, ЗВО зобов'язані задовольнити потребу спеціалістів ІТ-галузі в межах 25 тис. осіб щороку (нині лише 16 тис. студентів) [5].

Приємно, що на початок 2018 року Україна стала європейським лідером в області ІТ-аутсорсингу і розробки програмного забезпечення в Європі. Майже 100000 українських програмістів та близько 1000 українських ІТ-аутсорсингових компаній обслуговують тисячі компаній світу [10]. Через брак у країні коштів для сприяння ІТ-бізнесу українські ІТ-стартапи виходять на міжнародний рівень, залучаючи іноземний венчурний капітал. В жовтні 2019 року українська компанія Grammarly, що розробила сервіс, з використанням штучного інтелекту, для полегшення ділового листування англійською мовою з можливістю виправлення орфографії, пропозицією влучного підбору лексики та оптимізації стилістики листування. Компанія в жовтні залучила 90 млн. дол. міжнародних інвестицій, наростивши загальний обсяг інвестицій до понад 200 млн. дол. Ринкова оцінка вартості Grammarly перевищила мільярд доларів. Сервісом користуються 20 мільйонів осіб. Штаб-квартира розміщена в Сан-Франциско, але більшість розробників впродовж 10 років працюють в київському офісі [8].

Екс-керівнику ІТ-департаменту «Приватбанку» належить розробка інтернет-банкінгу «Приват 24». Такої кількості послуг та сервісів немає у рішеннях інших банків (перерахунок коштів, сплата послуг, послуги зв'язку, придбання залізничних та автобусних квитків, контроль за переміщенням коштів за своєю картою). У волонтерському проєкті Дмитра Дубілета igov-портал можна отримати більше 90 державних послуг онлайн [7].

За період 2013-2016 р.р. розробники програмного забезпечення перетворили даний напрямок діяльності на досить прибуткову експортну галузь, показавши ріст на 58 %, а прибуток за 2016 рік – 3,2 млрд. дол. (3-є місце за обсягом валютної виручки країни і 26 % від загального експорту послуг). Ринку розробки ПЗ створив близько 100 тис. високооплачуваних робочих місць [3]. 29 жовтня 2019 року Президент України Зеленський В.О. відкрив у Маріуполі Центр розвитку стартапів, де займатимуться: розвитком акселераційних та освітніх програм для молоді, підприємців та ІТ-фахівців; програмами ІТ-стажування для студентів при місцевій адміністрації та підприємствах; коворкінг-простором для роботи молодих стартап-команд та ІТ-підприємців з доступом до спеціальних технічних та нетехнічних партнерських умов [4].

Отже, ми бачимо початок великого, але уже дещо керованого і більш системного процесу входження в світ інформаційної епохи, де цінності самовираження, самореалізації стають пріоритетними. Освіта, в цьому випадку, як ніколи раніше, повинна інтенсифікувати систему підготовки молодого покоління до життя в інформаційних умовах; спрямувати всі і навчальні, і розвивальні, і виховні зусилля на сприяння усвідомленню розуміння праці як цінності. Григорій Сковорода дуже вірно сказав, що «людина, створюючи матеріальні і духовні цінності, неодмінно повинна здобути те, чого прагне. Праця – життєстверджуюча основа, не тільки фізична, а й розумова (духовна) діяльність, сутність яких визначається природними ознаками. Вона – визначальна характеристика і показник добробуту кожної людини. Її результат – продукт споживання, але найбільша насолода – процес, протягом якого ми розкриваємося і самостверджуємося як особистість!» [6]. Суспільство, освіта, сім'я повинні розвивати в молодому поколінні потребу в праці, як можливості розкриття власного потенціалу та самореалізації.

Цінність праці завжди є нерозривною з цінністю працівника, тому й освіта повинна бути людиноцентричною у всіх її проявах. Зважаючи на те, що в інформаційну епоху предметом праці вважається людина, то вкладати і вимагати від людини потрібно буде багато. Матеріальна складова вкладань і результатів через науковий, розумовий механізми, обов'язково дадуть результат – людський капітал; важливою є моральна складова від якої залежить безпечна чи небезпечна матеріальна складова. Тому особлива увага повинна бути спрямована на формування свідомості молодого покоління.

Свідомість відноситься до сфери духовності, отже освіта, суспільство, сім'я повинні виважено підходити до «виробництва» духовності, так як морально-духовні якості безпосередньо пов'язані з інтелектом. Використання інтелекту в матеріальній сфері забезпечує різноманітні інновації, тому автоматично постає питання цінності праці у контексті гідної праці. Якраз професійна освіта, одним із своїх завдань в плані виховної діяльності, повинна забезпечити розуміння та усвідомлення цінності праці не лише через механізм можливості працювати і, таким чином, задовольняти власні потреби. В усвідомлення цінності праці повинні закладатись аргументи можливості реалізації власного вибору, отримання морального і матеріального задоволення від самого процесу праці і його результату.

Якщо цінність праці для працівника стає високою, тоді вся поведінка такого працівника стає соціально відповідальною, а створений ними товар, послуга чи задоволення – корисними; такий працівник автоматично стає конкурентоздатним на ринку праці. Отже, весь навчальний та виховний процес в професійній освіті стає відразу результативним.

Професійна освіта навчальним процесом повинна закласти розуміння швидкого темпу змін в професії, відповідно до можливостей цифрових технологій, а тому – необхідності постійного удосконалення професійних навичок шляхом перекваліфікацій, тренінгів до навчань, самовдосконалень. Сучасна професійна освіта в великій мірі закладає підвалини і для індивідуальної праці випускників, тому навчально-професійна підготовка повинна бути багатогранною, різносторонньою, забезпечуючи можливість розкриттю талантів, потенціалу тих, хто навчається. Оскільки професійна освіта має прив'язку в підготовці професій відповідно до потреб регіону, то всім процесом підготовки професійні освітні заклади повинні забезпечити можливості для розвитку креативних індустрій, фахівців «розумної спеціалізації», індивідуальних підприємців з високим рівнем гарантованості соціальної відповідальності.

Висновки. Розглянувши поняття «цінність» як сукупність найбільш важливих якостей внутрішньої структури особистості, прийшли до висновку, що проявом її є свідомо діяльність людей по досягненню особливо значущого. Проаналізувавши причини та наслідки ціннісних змін, акцентували увагу на креативних індустріях, ІТ-індустріях, як формі переважаючого прояву ціннісних орієнтацій сучасного суспільства. Запропонували акцентувати увагу на детальнішому дослідженні нерозривності зв'язку цінності праці та професійної освіти в умовах інформаційної епохи, де головним вектором є людиноцентризм.

Список використаних джерел

1. Бек У. Что такое глобализация? М. : Прогресс-Традиция. 2001. 304 с.
2. Британська Рада в Україні. UBR: <http://www.britishcouncil.org.ua/programmes> (Дата звернення : 10.12.2019).
3. До 2020 ІТ-галузь України зможе зрости до 6 млрд. дол. URL: <https://brdo.com.ua/top/2020-galuz-ukrayiny-mozhe-zrosty-6-mlrd-dollarov/> (Дата звернення : 8.12.2019).
4. Зеленський відкрив Центр розвитку стартапів у Маріуполі. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/10/29/653098/> (Дата звернення : 13.12.2019).

5. Некрасов В. Уряд шукає таланти: як новий прем'єр та IT-бізнес планують перетворити українців на IT-націю. Економічна правда від 5 вересня 2019 р. URL: epravda.com.ua/publications/2019/09/5/651310/ (Дата звернення : 5.01.2020).
6. Сковорода Г. Повне зібрання творів: у 2 т. Київ : Дніпро. 1973. Т. 1. 531 с.
7. Топ-5 IT-проектів від українців, які здійснили справжній переворот у своїй галузі. URL: <https://novilidery.com/news/top-5-it-proektiv-vid-ukrainciv-yaki-zdiysnili-spravzhnii-perevorot-u-svoiy-galuz> (Дата звернення : 11.12.2019).
8. Українські IT-стартапи: п'ять історій успіху. URL: dm.com/uk/a-50847383 (Дата звернення : 12.12.2019).
9. Шаргородський Ю. Ціннісні трансформації в період суспільних змін. Соціальна психологія. 2009. № 3 (35). С. 86-94.
10. Юдин А. Топ-10 досягнень українців у світовому IT. URL: marketer.ua (Дата звернення : 4.01.2020).

References

1. Bek, U. (2001). *Chto takoye globalizatsiya? [What is Globalization?]*. Moscow : Progress-Traditsiya. 304 p. [in Rus.].
2. Brytanska Rada v Ukraini [The British Council in Ukraine]. URL: <http://www.britishcouncil.org.ua/programmes>. [in Ukr.].
3. Do 2020 IT-haluz Ukrainy zmozhe zrosty do 6 mlrd. dol. [By 2020, Ukraine's IT-industry will be able to grow to \$ 6 billion]. URL: <https://brdo.com.ua/top/2020-galuz-ukrayiny-mozhe-zrosty-6-mlrd-dollarov/>. [in Ukr.].
4. Zelenskyi vidkryv Tsentr rozvytku startapiv u Mariupoli [Zelenskyi opened the Startup Development Center in Mariupol]. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/10/29/653098/>. [in Ukr.].
5. Nekrasov, V. (2019). Uriad shukaie talanty: yak novyi prem'ier ta IT-biznes planuiut peretvoryty ukraintsiv na IT-natsiiu [The government is looking for talent: as a new prime minister and IT business plan to turn Ukrainians into an IT nation]. *Ekonomichna pravda* (vid 05.09.2019). URL: epravda.com.ua/publications/2019/09/5/651310/. [in Ukr.].
6. Skovoroda, H. (1973). *Povne zibrannia tvoriv: u 2 t. [Complete collection of works: in 2 volumes]*. Kyiv : Dnipro. T. 1. 531 p. [in Ukr.].
7. Top-5 IT-proektiv vid ukraintsiv, yaki zdiysnyli spravzhnii perevorot u svoii haluzi [Top 5 IT projects from Ukrainians who have made a real revolution in their industry]. URL: <https://novilidery.com/news/top-5-it-proektiv-vid-ukrainciv-yaki-zdiysnili-spravzhnii-perevorot-u-svoiy-galuz>. [in Ukr.].
8. Ukrainski IT-startapy: piat istorii uspikhu [Five Success Stories]. URL: dm.com/uk/a-50847383. [in Ukr.].
9. Sharhorodskiy, Yu. (2009). Tsinnisni transformatsii v period suspilnykh zmin [Value Transformations in the Period of Social Changes]. *Sotsialna psykholohiia*. No. 3 (35). pp. 86-94 [in Ukr.].
10. Yudyn, A. Top-10 dosiahnen ukraintsiv u svitovomu IT [Top 10 Achievements of Ukrainians in the IT World]. URL: marketer.ua. [in Ukr.].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Шимченко Людмила Анатоліївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри документознавства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

e-mail: ShymchenkoL@ukr.net

orcid.org/0000-0002-2165-1377

Гордєєв Роман Валентинович, кандидат технічних наук, викладач кафедри документознавства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Бабак Олександр Анатолійович, викладач кафедри документознавства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

e-mail: post08400@ukr.net

СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ

Шимченко Людмила Анатольевна, кандидат философских наук, доцент кафедры документоведения ДВНЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды».

e-mail: ShymchenkoL@ukr.net

Гордеев Роман Валентинович, кандидат технических наук, преподаватель кафедры документоведения ДВНЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды».

Бабак Александр Анатольевич, преподаватель кафедры документоведения ДВНЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды».

e-mail: post08400@ukr.net

INFORMATION ABOUT AUTHORS

Shimchenko Ljudmila, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor of Scientific Discipline of Documentation, Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University

e-mail: ShymchenkoL@ukr.net

Hordeev Roman, Candidate of Technical Sciences, Lecturer at the Department of Documentation, Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University

Babak Oleksandr, Lecturer at the Department of Documentation, Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University

e-mail: post08400@ukr.net